

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/153/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220202804
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4220202804.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - C. D., nar. X.X.XXXX, bytom E. XXX, zastúpená splnomocnencom: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková, s. r. o., so sídlom Pribinova 9, Nové Zámky, IČO: 36 813 401, a otec - F. B., nar. X.X.XXXX, bytom G. H. X, I., zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária Majling & Ninčák, s. r. o., so sídlom Palárikova 14, Bratislava, IČO: 35 960 728, o úpravu výkonu rodičovských práva a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 9. júna 2023, č. k. 11Pc/13/2020-1191, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti určenia bežného výživného m e n í tak, že otec je povinný platiť mal. A. výživné vo výške 150 eur mesačne do rúk matky s účinnosťou od 1.7.2020 a vo výroku II. napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e s tým, že dlh na zročnom výživnom otcovi za obdobie od 1.7.2020 do 9.4.2024 nevznikol.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti určenia výživného na tvorbu úspor a vo výrokoch III., IV. a V. r u š í .

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie uložil otcovi prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 200 eur mesačne titulom bežného výživného, počnúc od 1.7.2020 a sumou vo výške 50 eur mesačne titulom tvorby úspor, počnúc od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), pričom bežné výživné je splatné vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (výrok II.) a výživné na tvorbu úspor je splatné vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet zriadený v prospech maloletého dieťaťa, ktorý je matka maloletého dieťaťa povinná zriadiť v ľubovoľnom peňažnom ústave na území Slovenskej republiky, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Súčasne súd nariadil vinkuláciu účtu zriadeného matkou v prospech maloletého dieťaťa s tým, že výber finančných prostriedkov z účtu je možný len so súhlasom súdu, a to až do plnoletosti dieťaťa (výrok IV.). Zaostalé zročné bežné výživné za obdobie od 1.7.2020 do 31.5.2023 vo výške 1.914 eur súd otcovi uložil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 60 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (výrok V.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 77 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že určenie bežného výživného na maloletú A. vo výške 200 eur mesačne a výživného na tvorbu úspor vo výške 50 eur mesačne je primeraným výživným vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej, ako aj majetkové možnosti a schopnosti povinného rodiča - otca maloletej. Na základe vysloveného záväzného názoru odvolacieho súdu súd opätovne preskúmal majetkové možnosti a schopnosti na strane oboch rodičov, pričom dospel k záveru, že životná úroveň oboch rodičov je približne rovnaká. Matka v priebehu celého konania deklarovala súdu, že jej príjmy pozostávajú iba z rodičovského príspevku a prídavkov na dve deti, nakoľko bola na rodičovskej dovolenke maloletou A.. Vykonaným dokazovaním bolo nesporné preukázané, že matka je spoločníčkou v spoločnosti J. E., K., prevádzkuje kozmetický salón v obci E., ktorý plne zariadený dostala do daru od svojich rodičov. Matka tvrdila, že v tomto salóne žiadne služby neposkytuje, iba rodinným príslušníkom a kamarátom ako reklamu, toho času aktívne absolvuje rôzne kurzy a školenia, z dôvodu prípravy na svoje podnikanie. Podľa svedka jej salón dokonca ani nie je ešte zariadený. Takéto tvrdenie matky sa súdu javí ako účelové, nakoľko aj z fotografií na sociálnej sieti je nesporné, že matka v plne zariadenom kozmetickom salóne poskytuje služby, a ak jej za tieto služby zákazníci neplatia, možno takéto konanie matky vyhodnotiť ako dobrovoľné vzdanie sa príjmu. Ak na jednej strane matka tvrdí, že toho času ešte z časového hľadiska nevie vykonávať svoje podnikanie, na druhej strane absolvuje rôzne kurzy a služby vo svojom salóne poskytuje bezplatne, je takéto konanie matky zavádzajúce, nesúce znaky zahmlievania svojho skutočného príjmu a možností. Matka je zároveň členkou dozornej rady v rodinnej spoločnosti, a to L. - J. X M., ktorej jediným akcionárom je jej otec, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti. Matka ako aj svedok v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/174/2019 v konaní zhodne tvrdili, že matka za toto členstvo žiadnu odmenu nedostáva, podiel na zisku jej nie je vyplácaný, avšak na druhej strane svedok pri svojej výpovedi uviedol, že svojej dcére s manželkou vo všetkom pomáhajú, vnučkám kupujú všetko, čo je potrebné. Je preto otázne, či sa matka maloletej skutočne podieľa finančne na výdavkoch domácnosti, keď na jednej strane jej otec učiní tvrdenie o tom, že dcére vo všetkom pomáhajú (zabezpečili jej osobné motorové vozidlo, plne zariadený priestor na podnikanie, kupujú veci potrebné pre jej maloleté deti) a na druhej strane by od nej mesačne prijímali príspevok na náklady vo výške 200 eur. Je nesporné, že matka zdieľa životnú úroveň svojich rodičov, a to aj z dôvodu spoločného podnikania, a týmto spôsobom sa na životnej úrovni svojej matky podieľajú aj jej deti. Vo vzťahu k otcovi mal. A. mal súd preukázané, že je jediným vlastníkom dvoch spoločností, a to H. I., K. a H. I. N.. Iba spoločnosť H. I., K., prostredníctvom ktorej otec maloletej podniká na Slovensku, v roku 2021 dosiahla nerozdelený zisk vo výške 138.201 eur, v roku 2022 vo výške 170.851 eur. Je preto nesporné, že ide o prosperujúcu spoločnosť. Otec maloletej opakovane tvrdil, že zisk spoločnosti bol použitý na chod spoločnosti, a to na základe jeho rozhodnutia, avšak žiadne relevantné dôkazy o tom nepredložil, z účtovnej závierky za rok 2022 vyplynulo, že tento zisk v porovnaní s rokom 2021 stúpol o viac ako 30.000 eur. Svoj príjem otec v konaní deklaroval v celkovej výške mesačne 1.500 eur, uviedol však, že na výdavky si požičiava z firmy. Nakoľko otec je jediným spoločníkom uvedených spoločností, je nesporné, že on jediný má nárok na zisk spoločnosti, on jediný rozhoduje o jeho rozdelení. Z uvedeného dôvodu sa preto súd nestotožnil s tvrdením otca, že jeho príjem je mesačne na úrovni 1.500 eur, toto jeho tvrdenie si súd neosvojil, pričom obdobne ako na strane matky sa súdu javí, že otec svoju celkovú finančnú situáciu skresľuje. Na strane otca mal súd ďalej preukázané, že jeho mesačné výdavky sú v celkovej výške 1.088,99 eur, z čoho suma 684,67 eur predstavuje úvery otca. Otec má vyživovaciu povinnosť voči trom maloletým deťom, okrem mal. A. k dcére G. vo výške 110 eur a k dcére O., na ktorú toho času dobrovoľne prispieva sumou 230 eur (v konaní vedenom na prvoinštančnom súde sp. zn. 11P/174/2019 bolo otcovi dňa 9.6.2023 určené bežné výživné vo výške 250 eur a výživné na tvorbu úspor vo výške 50 eur). Okrem otcov deklarovaneých výdavkov je na strane otca potrebné zohľadniť zvýšené výdavky na pohonné hmoty, nakoľko otec pravidelne dochádza na styk s dcérami O. a A. z mesta I. do obce E., a to každý páry týždeň v stredu a každý nepáry týždeň v sobotu o 10.00 hod., kedy si berie na styk mal. A., následne sa do obce E. vracia o 14.00 hod., kedy vracia mal. A. matke a o 14.30 hod. si preberá na styk mal. O., ktorú vracia matke v nedeľu o 18.00 hod. Otec tak v priebehu víkendov v nepáry týždeň absolvuje cestu I. - E., resp. E. - I. šesťkrát (jedna cesta približne 12 km), v páry týždeň túto cestu absolvuje dvakrát. Je preto nepochybné, že v dôsledku toho sa mu navyšujú celkové náklady na pohonné hmoty, čo súd musí zohľadniť. Na základe takto ustálených majetkových pomerov a schopností rodičov dospel súd k záveru, že ich životná úroveň je približne rovnaká. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, avšak ani zákon jednoznačne neurčuje, že dodržanie tejto zásady je možné výlučne premietnutím sa do výšky výživného. Otec maloletej aktívne prejavuje záujem o svoju dcéru, súdom nariadený styk využíva a vo svojej domácnosti zabezpečuje mal.

A. všetko potrebné, čím sa jeho dcéra priamo podieľa na životnej úrovni svojho otca. Pokiaľ má súd ustálené, že životná úroveň oboch rodičov je v zásade rovnaká, bežné výživné má slúžiť na pokrytie bežných potrieb maloletého dieťaťa, ktoré vznikajú v priebehu mesiaca, pričom vyživovaciú povinnosť majú obaja, matka ju v danom prípade vo väčšej miere plní formou osobnej starostlivosti, preto je dôvodné preniesť väčšiu časť finančnej zodpovednosti na otca maloletej. Z uvedeného dôvodu preto súd pri určení výživného vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej A.. Matka v konaní deklarovala výdavky na maloletú v celkovej výške 270 až 320 eur, avšak najvyššiu položku vo výdavkoch, a to náklady na plienky a kozmetiku (až 150 eur mesačne), súdu žiadnym spôsobom nepreukázala. V konaní navyše učinila tvrdenia, že maloletá si už od plienok odvyká, od septembra 2023 nastupuje do materskej školy, a teda je to aj žiaduce. Je preto otáznave, koľko matka mesačne vynaloží na kúpu plienok a s tým súvisiacej kozmetiky, preto súd na túto položku nemohol prihliadnuť vo výške, ako ju matka uviedla. Pri takto ustálených majetkových možnostiach otca a odôvodnených potrebách maloletej, dospel súd k záveru, že je v možnostiach otca platiť výživné na maloletú A. vo výške 200 eur, čo v prevažnej miere pokryje odôvodnené mesačné potreby maloletej, pričom na jeho strane je priestor aj na vytváranie úspor maloletej. Z uvedeného dôvodu súd po dôslednom zvážení jeho možností, rozhodol aj o určení výživného na tvorbu úspor maloletej vo výške 50 eur mesačne, a to počnúc od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bude poukazané na osobitný účet zriadený matkou v prospech maloletej, ktorý bude opatrený vinkuláciou, a to až do dosiahnutia plnoletosti maloletej. Otec v konaní namietal určenie výživného počnúc od podania návrhu, a to s poukazom na skutočnosť, že matka otcovstvo k maloletej uznala až dňa 9.4.2021. Súd na danom mieste poukazuje v plnom rozsahu na záväzný právny názor odvolacieho súdu, ktorý jednoznačne uviedol, že súd nemá dôvod nepriznať výživné od podania návrhu, t.j. od 1.7.2020, nakoľko v tento deň podal na súd návrh otec maloletej, ktorým sa okrem iného domáhal aj určenia vyživovacej povinnosti voči mal. A.. Odvolací súd zároveň uložil súdu prvej inštancie skúmať, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie výživného aj pred podaním návrhu. Na tomto mieste súd opätovne uvádza, že matka od narodenia maloletej až do 9.4.2021 popierala otcovstvo navrhovateľa, vyhýbala sa konaniu vo veci samej. Súd na jej strane nevzhladol žiadnu objektívnu prekážku, ktorá by jej bránila v uplatnení práva maloletej na určenie výživného na súde. Matka takýto návrh nepodala na základe vlastného rozhodnutia, a preto dospel súd k záveru, že v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby priznal výživné na mal. A. aj spätne pred podaním návrhu. Súd určil výživné na mal. A. od podania návrhu, t.j. od 1.7.2021. V konaní nebolo sporné, že otec na mal. A. platil výživné vo výške 110 eur mesačne do apríla 2022, následne od mája 2022 začal platiť výživné 200 eur, pričom v mesiaci február 2022 bolo splatné aj určené zaostané výživné vo výške 786 eur. Celkovo tak od podania návrhu do mája 2023 zaplatil na výživnom 5.086 eur. Zaostalé zročné výživné od 1.7.2020 do 31.5.2023 predstavuje celkovo sumu 7.000 eur (35 mesiacov x 200 eur), pričom od tejto sumy súd odpočítal celkové zaplatené výživné, t.j. $7000 - 5.086 = 1.914$ eur, čo predstavuje zaostalé zročné výživné na mal. A.. Túto sumu umožnil súd otcovi zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 60 eur, ktoré bude otec až do úplného vyrovnania platiť spolu s bežným výživným. Súd zamietol návrh otca na doplnenie dokazovania, a to vylúčením staršej matky maloletej zo strany matky, nakoľko dospel k záveru, že takéto doplnenie dokazovania by bolo nevhodné, a s poukazom na skutočnosť, že ide o matku matky maloletej, má súd za to, že by vylúčenie neprineslo nové skutočnosti v danej veci. Rovnako súd zamietol návrh otca na doplnenie dokazovania predložením výpisu z účtu matky maloletej za posledných 12 mesiacov, nakoľko matka sa na pojednávaní vyjadrila, že iný účet, ako ten, ktorý si založila v marci 2023, zriadený nemala, a teda nebolo možné označiť žiadny iný účet, výpis z ktorého by mal byť v konaní predložený. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 3 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, a to ako prvoinštančného, tak aj odvolacieho.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a uložiť mu prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 150 eur mesačne titulom bežného výživného počnúc od 9.4.2021 s tým, že bežné výživné je splatné vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Uviedol, že na príkaz odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal nové a ďalšie dokazovanie, z ktorého vzišli podstatne iné skutočnosti ako tie, ktoré boli známe v čase predošlého rozhodnutia okresného súdu. V konaní bolo preukázané, že matka podniká, takže jej jedinými príjmami nielen rodičovský príspevok spolu s rodinnými prídavkami v celkovej výške 532 eur, ale matka je spoločníčkou v spoločnosti J. E., K. aj členkou dozornej rady v spoločnosti L. X, M., ktorá akciová spoločnosť vykázala za rok 2022 zisk až vo výške 176.314 eur, jej majetok vo výške 408.642 eur a výnosy z hospodárskej činnosti boli spolu 677.446 eur. Matka spolu so svojim otcom síce deklarovala, že za členstvo v dozornej rade nepoberá odmenu, avšak ide

výlučne o rodinnú spoločnosťou, pričom jediným jej akcionárom je otec matky, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, a ktorý deklaroval, že matku finančne podporuje. Bolo preukázané, že matka dostala od svojho otca do daru kompletne luxusne zariadený kozmetický salón v obci E.. Matka síce uvádzala, že v salóne ešte nepodniká, lebo je na rodičovskej dovolenke, otec však v konaní predložil dôkazy zo sociálnych sietí a internetu, že matka salón prevádzkuje, chodia k nej zákazníci, pričom o fotky sa ona sama podelila na sociálnych sieťach. Tvrdenie matky, že tak robí zadarmo len pre rodinných príslušníkov a kamarátov, považoval otec i okresný súd za účelové. Dokonca bolo preukázané, že matka aktívne absolvuje rôzne kurzy a školenia, ktoré sú samozrejme časovo náročné, a tiež stoja stovky až tisíce eur, a tieto musí matka z niečoho financovať. Po doplnenom dokazovaní sa preukázalo, že matka je na tom podstatne lepšie, ako si súd pôvodne myslel, dokonca až tak, že životnú úroveň oboch rodičov považoval po doplnenom dokazovaní súd za približne rovnakú, čo dokresľovala i skutočnosť, že matka používa auto luxusnej značky Mercedes. Čo sa týka jeho príjmov, súdu bolo predložené aktuálne daňové priznanie spoločnosti H. I., K. za rok 2022, z ktorého je zrejme, že obraty spoločnosti sa oproti roku 2021 radikálne znížili a výsledkom hospodárenia je pokles zisku z 32.000 na 8.000 eur. Je teda zrejme, že od posledného rozhodovania súdu vo veci je jeho príjem z podnikania podstatne nižší, a tak nastala zmena v jeho neprospech. Samotná matka deklarovala odôvodnené potreby maloletej vo výške 270 až 320 eur, pričom však súd jej neuznal položku za plienky a kozmetiku vo výške 150 eur, takže mesačné výdavky by mali byť v rozpätí 120 až 170 eur. Súd matke neuznal ani ňou spomínané prispievanie na domácnosť rodičom vo výške 200 eur mesačne, keďže jej samotný otec tvrdil, že dcére vo všetkom pomáhajú, a to aj finančne. Otec teda nerozumie rozhodnutiu súdu, ktorý mu určil vyživovaciu povinnosť vo výške 200 eur mesačne, keď tým pádom táto vyživovacia povinnosť pokrýva celé preukázané odôvodnené potreby maloletej, a takýmto rozhodnutím súdu tak na celú výživu prispieva len on, ktorý má ešte dve ďalšie vyživovacie povinnosti a toto všetko napriek konštatovaniu súdu, že obaja rodičia majú približne rovnakú životnú úroveň a napriek tomu, že sa preukázalo a aj samotný súd to konštatoval, že matka má príjmy aj z podnikania. Vzhľadom k uvedeným okolnostiam bolo toho názoru, že pre rozhodnutie súdu o tvorbe úspor neboli zákonné predpoklady, pretože jeho príjmy a majetkové pomery to nedovoľujú, a to najmä s poukazom na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti, ktoré si všetky plní riadne a včas. Čo sa týka určeného výživného, opätovne poukázal aj na skutočnosť, že on dobrovoľne platil aj výživné na obe svoje dcéry, maloletú A. a maloletú O., a to napriek tomu, že ich vďaka matke prakticky ani nevidel a nemohol s nimi tráviť ani len minimálny čas, ktorý mu priznali súdy neodkladnými opatreniami. Matka opakovane, a to vo svojom predošlom odvolaní, navrhovala určiť výživné odo dňa 31.1.2021, a to napriek tomu, že ona svojím spôsobom vyvolala úplne zbytočný súdny spor o určenie otcovstva tým, že až pod ťarchou znaleckého dokazovania v konaní nakoniec otcovstvo uznala. Otec preukázal, že aj na mal. O. a aj potom na mal. A., keď už bol uznaný za otca, platil vždy výživné dobrovoľne, a tak by tomu bolo skôr aj v prípade mal. A.. Žiadať od neho platiť výživné za obdobie, keď ho matka nepovažovala za otca, je nemorálne a účelové.

4. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletej, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Poukázala na skutočnosť, že ona sama zabezpečuje takmer v plnej miere starostlivosť o maloletú, a táto skutočnosť sa musí vo výške vyživovacej povinnosti otca premietnuť. Nebolo sporné, že osobná starostlivosť o maloletú A. jej neumožňovala pracovať, keď maloletá A. má v súčasnosti nastúpiť do škôlky. Otec maloletej tvrdí, že si privyrábala ako kozmetička, a že má zriadený kozmetický salón. V tejto súvislosti uviedla, že ak by aj malo byť toto tvrdenie pravdivé, príležitostný výkon kozmetických služieb by žiadnym zásadným spôsobom nemohol ovplyvniť jej životnú úroveň a ani určenú výšku výživného, keď pri určovaní výživného sú rozhodujúce predovšetkým možnosti a pomery na strane povinného rodiča. Je nesporné, že jej životná úroveň je daná len tým, že jej rodičia výrazne pomáhajú v starostlivosti o deti a v úhrade nákladov na ne. Nepoprela, že je vyučená kozmetička, že sa tejto práci mieni venovať, že si pripravuje k tomuto povolaniu podmienky. Skutočnosť, že by mala z tejto činnosti riadny príjem, však preukázané nebola, a ona tvrdí, že jej vyjadrenia ohľadom tohto podnikania sú pravdivé. Uviedla, že spoločnosť J. E., K., kde je vedená ako spoločníka, je nefunkčná. V konaní nebolo preukázané, že by mala akýkoľvek príjem zo spoločnosti L. X, M., alebo že by mala na tejto spoločnosti majetkovú účasť. Poukázala na to, že vo výživnom má byť predovšetkým zohľadnená jej osobná starostlivosť, ale tiež životná úroveň otca maloletej a maloletá má právo túto životnú úroveň zdieľať. Matka vyčíslila základné výdavky maloletej, avšak okrem stravy a oblečenia má matka aj ďalšie výdavky, na ktorých sa maloletá má podieľať, a ktoré s ňou priamo súvisia, ako napríklad podiel na nákladoch na bývaní, príležitostné výdavky na voľnočasové aktivity, výlety, darčeky, zdravotné výdavky, ale aj iné nepredvídané výdavky, keď suma 200 eur mesačne nemôže byť postačujúca na pokrytie nákladov na maloleté dieťa, ako aj nákladov spojených s bývaním a zabezpečením

základných potrieb maloletej tak, aby životná úroveň maloletej zodpovedala životnej úrovni rodičov. Nie je preto pravdou, že by otec maloletej hradil všetky finančné náklady matky súvisiace so starostlivosťou o maloletú. Bola toho názoru, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že životná úroveň otca, jeho príjmy a majetkové pomery sú vyššie a priaznivejšie ako sám deklaruje. Táto skutočnosť je zrejmá predovšetkým z výdavkoch, ktoré sám otec popisuje a ktoré by nemohol uhrádzať, pokiaľ by mal len príjem vo výške 1.500 eur. Z celkových majetkových pomerov otca vyplýva, že má dostatok príjmov a také majetkové pomery, že platenie výživného v súdom určenej výške jeho životnú úroveň neovplyvnia.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dôkazov (§ 383, § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

6. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie uložil otcovi prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 200 eur mesačne titulom bežného výživného, počnúc od 1.7.2020 a sumou vo výške 50 eur mesačne titulom tvorby úspor, počnúc od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), pričom bežné výživné je splatné vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (výrok II.) a výživné na tvorbu úspor je splatné vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet zriadený v prospech maloletého dieťaťa, ktorý je matka maloletého dieťaťa povinná zriadiť v ľubovoľnom peňažnom ústave na území Slovenskej republiky, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Súčasne súd nariadil vinkuláciu účtu zriadeného matkou v prospech maloletého dieťaťa s tým, že výber finančných prostriedkov z účtu je možný len so súhlasom súdu, a to až do plnoletosti dieťaťa (výrok IV.). Zaoštalé zročné bežné výživné za obdobie od 1.7.2020 do 31.5.2023 vo výške 1.914 eur súd otcovi uložil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 60 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (výrok V.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.).

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

8. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie danej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie na prejednávanú vec použil správne zákonné ustanovenia, avšak pri ich aplikácii na zistený skutkový stav dospel k nesprávnemu záveru o výške vyživovacej povinnosti otca.

9. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnených detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Z vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa, a jednak na strane povinného v tomto prípade otca. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby dieťaťa pritom nezahŕňajú iba najzákladnejšie potreby, za ktoré sa považuje stravovanie, bývanie, obliekanie sa, ale aj širšie potreby, zdravotné, kultúrne, súvisiace s dochádzkou do školy, prípravou na budúce povolanie, strávenie voľného času, pričom tieto závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj

náhodné nepravidelné výdavky, napr. rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne. Na strane povinného rodiča sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet vyživovaných osôb. Prihliadne sa najmä na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, t.j. na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že rodič sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takomto prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

11. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017). Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 87/2017, 3 Cdo 226/2017). Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017, 3 Cdo 88/2017). V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 226/2017, 4 Cdo 148/2019).

12. Súd prvej inštancie si zabezpečil dostatok podkladov pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov na strane otca, životnej úrovne otca i matky, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti. Súd prvej inštancie však nezohľadnil, že otec má okrem mal. A. ďalšie dve vyživovacie povinnosti, jednak k dieťaťu zo vzťahu s matkou mal. A. – mal. O., nar. XX.X.XXXX, ku ktorej bolo výživné určené vo výške 200 eur mesačne a v súčasnosti prebieha konanie o jeho zvýšenie, a jednak k ďalšiemu dieťaťu (otcovo najstaršie dieťa), pričom podľa tvrdenia otca si všetky vyživovacie povinnosti riadne plní.

13. S prihliadnutím na vyššie uvedené považoval odvolací za výživné primerané odôvodneným potrebám mal. A. a zárobkovým schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca so zohľadnením jeho ďalších vyživovacích povinností výživné vo výške 150 eur mesačne.

14. K námietke otca, že žiadať od neho zaplatiť výživné od podania návrhu je nemorálne a účelové, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. augusta 2022 sp. zn. 7CoP/5/2022 (bod 17.), v ktorom krajský súd vyslovil právny názor, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný, a na ktorý odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

15. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

16. Odvolací súd považoval odvolanie otca voči určeniu výživného na tvorbu úspor za dôvodné, keď súd prvej inštancie jednak svoje rozhodnutie v tejto časti právne neodôvodnil, a jednak s poukazom na vyššie uvedené majetkové pomery otca určenie takéhoto výživného neodôvodňovali, keď už súdom prvej inštancie určené bežné výživné považoval odvolací súd za nezodpovedajúce zákonným kritériám.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP vo výroku I. zmenil a otcovi uložil platiť mal. A. výživné vo výške 150 eur mesačne od 1.7.2020, vo výroku II. podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil s tým, že otcovi dlh na zročnom výživnom za obdobie od 1.7.2020 do rozhodnutia odvolacieho súdu nevznikol (vzhľadom na to, že otcovi bolo uložené platiť od 1.7.2020 výživné v sume 150 eur mesačne a tento od mája 2022 platí výživné 200 eur

mesačne, pričom od podania návrhu do mája 2023 uhradil 5086 eur). Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti určenia výživného na tvorbu úspor zrušil, keď nepovažoval za dôvodné takúto povinnosť otcovi uložiť a rovnako zrušil rozsudok v súvisiacich výrokoch III. a IV., ktorým bola upravená splatnosť výživného na tvorbu úspor a vinkulácia účtu a vo výroku V., pretože otcovi dlh na zročnom výživnom nevznikol.

18. O nároku na náhradu trov konania odvolací rozhodol podľa § 52 CMP a § 396 ods. 1, 2 a 3 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania, keď nebol podaný návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania (§ 57 CMP).

19. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).